



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: **Budavár visszafoglalásának ünnepe**

Forrás:

Nemzeti Újság

Dr.

1920. V. 22.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

9.439

Hely

Idő

"1848"

Személy

Budavár visszafoglalásának ünnepe. Gyászünnepek a honvédhősökért. — 1849 május 21 emlékezete.

— A „Nemzeti Újság” tudósítójától. —

A tizenkilencedik század magyar nemzeti hadseregének a dicsőségét ünnepelte a mai napon Budapest, 1849 május 21-ét, amikor fölszabadult egy császári zsoldosvezér ágyus terrora alól. Ezen a napon nyomultak be a budai várba a Bécsi kapun keresztül Görgei Artur rohamozó honvédei és ekkor került újra a vár homlokzatára a szűzmáriás magyar lobogó. A hetvenyedik évfordulón lelkes és bensőséges ünnepség emlékezett vissza a régi dicsőségre, mint a jövő ígéreletére, hetvenegy év múltán sok-sok új, rabságban szenvedő Budavára van Magyarországnak, de megint van nemzeti hadserege!

Ma reggel 9 órakor gyászistentiszeletek voltak a helyőrségi templomban, a Krisztina-téri katolikus, a Kálvin-téri református és a Deák-téri evangélikus-templomban, továbbá a Dohány-utcai és a Kazinczy-utcai zsinagógákban is.

A Nándor-téri helyőrségi templom előtt Walder Jenő százados vezetésével a katonai főreal növendékei állottak oszlopban, a másik oldalon egy törzsszázad a helyőrségi zenekarral. Soós Károly hadügyminiszter rövid szemléje után csakhamar megérkezett Horthy Miklós kormányzó, aki a Himnusz hangjai mellett ellépett a diszszázad előtt, azután a templomba ment, ahova követték *Simonyi-Semadám* Sándor miniszterelnökkel a kormány tagjai, *Rakovszky* István, a nemzetgyűlés elnöke, *Szmrecsányi* György alelnök, *József és József Ferenc* főhercegek, az államtitkárok, dr. *Sipőcz* János Budapest kormánybiztosa, gróf *Apponyi* Albert, *Mattyasovszky* György főkapitány, nagyszámu nemzetgyűlési képviselő és igen sok katonai és polgári előkelőség. A templomban külön helyük volt a 48-as öreg honvédeknek, velük szemben foglalt helyet *Horthy* Miklós kormányzó, hogy ezzel is megtisztelje a nagy idők tanuit. A templom közepén hatalmas, ereklyékkal diszes katófalk áll.

Dobrozensky Henrik alezredes-lelkész mondotta az ünnepi rekviemet a Budavár bevételénél elesett hősökért. Mice után katonai parádé volt a kormányzó

előtt, majd a katonaság a Szentgyörgy-téren József főherceg előtt tisztelgett.

A kerepesi temetőben *Görgei* Artur siremlékénél kezdődött a gyászünnepély fél 11 órakor. A kormányt *Pekár* Gyula államtitkár képviselte, a nemzetgyűlést *Szmrecsányi* György alelnök, a honvédelmi minisztert pedig *Sréter* István ezredes. A Görgei-család részéről jelen voltak: *Görgei* Vince altábornagy özvegye, *Görgei* György huszárörnagy, *Görgei* József huszárszázados, *Görgei* Viktor huszáralvezredes, *Görgei* Kornél, *Latinovics* Frigyesné és dr. *Latinovics* Endre miniszteri tanácsos.

Raffay Sándor püspök mondotta az ünnepi beszédet, hangoztatva a szent reménységét, hogy Isten keze

nem engedi el a magyart. A hősnek, a vitéz vezérnek, Buda visszavívójának a sírjára az emlékezés virágait hozta a hálás utókor. Ezután *Sréter* István alezredes Görgei katonai képességeit és erényeit méltatva, mintaképpül állította őt az új nemzeti hadsereg elé. Az ünnepély 21 diszlövése jelezte, amikor az új nemzeti hadsereg koszorúját elhelyezték Görgei sírján.

Majd a Kossuth-mauzoleumnál folytatódott az ünnepély. A lépcsőzeten megállva *Raffay* Sándor püspök a magyarok Istenét kérte, hogy küldje el irányítóból Kossuth szellemét, Kossuth törhetetlen hitével fogjuk újra felépíteni az ő és a mi szent hazánkat.

Szmrecsányi György a nemzetgyűlés nevében beszélt. Görgeiben, — mondotta — akinek a sírjától jöttünk ide, a kolosszális katonai lángelmét, az akkori nemzeti hadsereg organizátorát és dicső-vezérét kell hogy lássuk és tiszteljük, Kossuthban pedig a nagy politikust, aki itthon, majd később az egész művelt világon becsültté és ismertté tette a magyar nemzet nevét. Most, amidőn drága hazánk ezerév óta nem szenvedett válságot él át, most kell az ő példájukat követni: nektek a nemzeti hadsereg fiainak Görgeiét, nekünk pedig, akiknek a kezében van az ország politikai irányítása, Kossuth Lajosét.

Utána *Pekár* Gyula államtitkár szólott nagy hatással:

— A magyar nemzet ma — mondotta — a gyász napjaiban nem a gyásszal gondol, hanem a 71 év előtti diadalból, Budavár bevételéből, nagyjaink dicső szelleméből merít erőt arra, hogy tovább is ellenálljon. Én itt a magyar királyi kormány nevében koszorút teszek Kossuth sírjára. Ebből a cserfakoszorúból ki fog nőni az ország cserfája, amit ezer éven át sok fejszecsapással, sok ellenség akart kidönteni, de amelybe még mindegyiknek a vasa beletört.

Az államtitkár beszéde után meghajtották a katonai zászlót a mauzoleum előtt, azután dr. *Hegedüs* Pál, 48-as honvédhadnagy emlékezett vissza néhány szóban az elmúlt nagy időkre és a régi bajtársakra. Az ünnepség végeztével a kivonult csapatok díszmenetben vonultak el a megjelent notabilitások előtt.

A Budaörsi-utnál, a régi tabán-krisztinavárosi temetőben nyugosznak a Budavár ostrománál elesett honvédek tömegsírban. A sír obeliszkjához délután négy órakor vonult ki a nemzeti hadsereg képviselőitében egy gyalogszázad, egy lovasszakasz és egy tüzérsztag. A kormány és a sirt gondozó főváros is elküldte képviselőit. Koszorút tettek le, díszszónoklatok hangzóttak el és a kivonult úteg dísztüzet adott.

A gyászlistességen a kegyeletes és hazafias közönség tízezrei jelentek meg.